

Reactie consultatie concept beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030

Milieu Centraal is blij dat het concept beleidsprogramma circulair textiel preventie en hergebruik van textiel benadrukt, naast het recyclen ervan. Als voorlichtingsorganisatie en kenniscentrum voor consumenten op het gebied van milieu, energie en duurzaamheid, merken wij dat consumenten steeds beter begrijpen dat preventie en hergebruik van belang zijn. En dat consumenten een rol spelen in de realisatie van de transitie naar circulair textiel. Tegelijkertijd ligt de focus van de consument helaas nog altijd (te) veel op recycling. Na lezing van het concept beleidsprogramma, valt Milieu Centraal enkele zaken op:

- De doelstelling is dat het aantal gekochte nieuwe kledingstukken in 2030 zal dalen naar 35 stuks en in 2035 naar 25 stuks. Om consumenten het belang hiervan uit te leggen, is het relevant de milieu-onderbouwing hiervan te begrijpen. Het zou goed zijn deze doelstellingen in het beleidsprogramma te onderbouwen, door aan te geven hoeveel de milieu-impact hierbij daalt.
- Bij 2050 wordt het aantal gekochte nieuwe kledingstukken per persoon per jaar niet genoemd. Mogen we hieruit opmaken dat de beleidsdoelstelling van 2050 gebaseerd op het aantal van maximaal 5 nieuwe kledingstukken per persoon per jaar (zoals genoemd op pagina 6)?
- Goede maatregelen worden beschreven om de aanbodkant (bedrijfsleven) van hergebruik en reparatie te stimuleren. Tegelijkertijd kan de vraagkant (consument) worden gestimuleerd. De consument moet worden geïnformeerd over waarom hergebruik en reparatie milieuvriendelijker is dan aankoop van nieuwe producten, hoe echte tweedehands kleding wordt herkend (want veel kleding die als tweedehands op de markt is, is helemaal nog nooit door een ander gedragen) en de consument moet er een positieve beleving bij krijgen. Dit kan bijvoorbeeld als de consument ervaring opdoet met kledingruil, kopen in kringloopwinkels, et cetera om te ervaren dat het niet duur, vies of moeilijk is (de belemmeringen die mensen ervaren bij tweedehands kleding, zo blijkt uit consumentenonderzoek). De overheid zou kunnen aangeven hoe ze deze kennis en motivatie bij consumenten wil verhogen.
- Het wassen van kleding belast het milieu (energie, microplastic, schoonmaakmiddel in water) en vermindert de kwaliteit van kleding. Wassen is bij mensen vaak gedreven door cultuur en gewoonte, en minder door de vraag of een kledingstuk vanuit hygiënisch oogpunt gewassen moet worden. Het beleidsprogramma besteedt geen aandacht aan minder wassen als ondersteuning voor het verlengen van de levensduur, terwijl de gebruiksfase bij kleding verantwoordelijk is voor een substantieel deel van de milieubelasting in de levenscyclus.
- Om twijfel bij consumenten weg te nemen over wat er met gescheiden ingeleverd textiel in de textielbak gebeurt, is het goed om hen te laten zien dat een deel van het textiel wordt hergebruikt en gerecycled binnen de EU en als het toch geëxporteerd wordt, aan welke eisen die export dan voldoet. In het beleidsprogramma staat dat Nederland binnen de EU zal pleiten om de achterkant van de keten, nadat mensen hun textiel hebben afgedankt, voldoende aandacht te geven. Maar onduidelijk is of deze transparantie ook aan consumenten gegeven gaat worden. Wellicht kan de verslaglegging voor de UPV die momenteel in een ministeriële regeling wordt geconcretiseerd, hier een rol in spelen.

Transparantie over je kledingstuk eindigt niet bij de aankoop, maar zou voor de hele keten moeten gelden.

Met inachtneming van bovenstaande motiveer je consumenten om minder textiel te kopen, duurzaam textiel te kopen, en het ook goed af te danken.